پرچم

ناشر اندیشه های دموکراتیک خلق افغانستان

شماره چهل و یکم دوشنبه ۹ جدی ۱۳۴۷ هـ ۳۰ دسمبر ۱۹۶۸ ع

د افغانستان د خلک دموکراتیک

پرچمدارانو اعلامیه

د اسرائیلو د تجاوز او دهغوی د امپریالیستی حاکمانو پر ضد، د عربو خلکو د عادلانه مبارزو ملاتړ.

د افغانستان د خلکو دموکراتیک پرچمداران د عربو خلکو پر ضد د اسرائیلو د وحشیانه او فاشیستی اعمالو په نسبت، د ښارونو او کلیو د تباه کولو، د مقدسو ځایونو په مقابل کې د بی‌احترامی، په اشغالی سیمو کې د اسرائیلی متجاوزینو له خوا د غیرنظامی افرادو، ماشومانو او ښځو د وحشیانه ریږولو په نسبت په کلکه اعتراض کوی او یوځل بیا د عربی ملتونو د عادلانه جګړی په نسبت خپل ټینګ ملاتړ اعلاموی او له ټولو وطنوالو، ملی او دیموکراتیکو ډلو او شخصیتونو نه غوښتنه کوی چه په اشغالی سیمو کی د اسرائیلی مقاماتو د تیریو او وحشتونو پر ضد د امریکی، غربی آلمان او انګریز د امپریالزیم پر ضد چه د اسرائیلو د تجاوز کارانه اعمالو ملاتړ او مدافعان دی، اعتراض وکړی او د هغه وغاندی د او په هره وسیله چه تری یی د عربو د خلکو په ګټه، هیڅ راز مادی او معنوی مرسته ونه سپموی.

د هیواد ټولو وطنپالونکو ته بلنه ورکول کیږی چه در نړی له مترقی او سوله دوست بشریت سره په ګډه په نظر او عمل کی خپل ملاتړ پیاوړی کاندی باید د افغانستان حکومت دی منځنی ختیځ بحران د حل لپاره د ترقی غوښتونکو او سوله دوستو قوتونو په اړخ کی ټینګ موضیح ګیری وکړی!

باید د اسرائیلی تیری کوونکی له اشغالی سیمو نه شا ته لاړ شی!

د ۱۹۶۷ د جون د میاشتی د تیری نخی له مینځه لاړی شی!

د فلسطین د آواره خلکو مسئله دی حل شی!

په نتیجه کی: د منځنی ختیځ بحران د امنیت د شورا فیصله لیک دروحیی سره سم، باید له سیاسی سوله ایزو لارو څخه حل شی.

اعلامیه پرچمداران دموکراتیک

خلق افغانستان

پشتیبانی از مبارزات عادلانه خلق‌های عرب علیه تجاوز اسرائیل و حامیان امپریالیستی آن

پرچمداران دموکراتیک خلق افغانستان نسبت به اعمال وحشیانه و فاشیستی اسرائیل علیه خلق‌های عرب، نابودی شهرها و دهات، بی‌احترامی در برابر اماکن مقدسه، شکنجه‌های وحشیانه افراد غیرنظامی، اطفال و زنان از طرف متجاوز اسرائیل در مناطق تحت اشغال شدیداً اعتراض می‌کنند و یکبار دیگر پشتیبانی بی‌دریغ خود را از پیکار عادلانهٔ ملل عربی اعلام می‌دارند و از هموطنان، گروه‌ها و شخصیت‌های ملی و دموکراتیک تقاضا می‌نمایند تا علیه تجاوزات وحشیگری‌های مقامات اسرائیل در مناطق اشغالی و علیه امپریالیزم آمریکا، آلمان غرب و انگلیس که پشتیبان اعمال تجاوزکارانهٔ اسرائیل و منافع آن‌اند، اعتراض و آن را تقبیح کنند و با هر وسیله که در اختیار دارند از بذل هرگونه کمک‌های مادی و معنوی به مردم صلح‌دوست عرب دریغ ننمایند.

از همه وطن‌پرستان و ترقی خواهان کشور دعوت می‌گردد که پشتیبانی خود را در نظر و عمل همگام و هم‌صدا با بشریت مترقی و صلح‌دوست جهان قوت بخشند.

حکومت افغانستان باید برای حل بحران شرق میانه در کنار نیروهای ترقی خواه، صلح‌دوست جداً موضع‌گیری نماید!

باید تجاوزکاران اسرائیلی از مناطق تحت اشغال عقب روند!

آثار تجاوز ماه جون ۱۹۶۷ از بین برداشته شود!

مسألهٔ آواره گان فلسطین حل گردد!

در نتیجه: بحران شرق میانه بر طبق روحیهٔ فیصله نامهٔ شورای امنیت باید از طرق سیاسی و صلح آمیز حل گردد.

ببرک کارمل

سیاست بی‌طرفی و وظایف ملی ما

در این اواخر باز هم علی رغم مصالح ملی ما، یاوه‌سرائی‌های از طرف قدرت حاکمه کشور علیه مشی خارجی مستقل ملی و صلح‌جویانه پرچمداران دموکراتیک خلق افغانستان در جریان است.

هدف از پخش این هجویات و یاوه‌سرائی‌ها، باز هم تعقیب همان شیوه استعماری ارتجاعی است که به خاطر مغشوش ساختن اذهان مردم و به مقصد تدارک زمینه مداخله دشمنان خارجی افغانستان، به خاطر بقای قدرت حاکمه و برای بهانه‌جوئی به‌منظور سرکوبی نهضت رهائی‌بخش ملی و دموکراتیک کشور ما صورت می‌گیرد.

این شیوهٔ سیاه و ضد مصالح کشور، در تاریخ مبارزات ملی ما سابقهٔ طولانی دارد به این معنی: هنگامی‌که نیروهای اصیل وطن‌پرست و مترقی در افغانستان پدید آمد و خواسته‌اند که تناسب معقول میان مصالح ملی و اتخاذ سیاست خارجی مستقل را دریافت نمایند و آن را به جهت مترقی و مثبت تکامل بخشند، فوراً دشمنان خارجی به اتحاد دشمنان داخلی خلق افغانستان به تبلیغات کینه‌توزانه و اقدامات ضد منافع ملی کشور ما دست زده‌اند.

خلق افغانستان طی یک قرن و نیم چندین بار سعی فراوان مبذول داشته است تا کشور ما آزادانه در صف ملل جهان، اعم از کوچک و بزرگ، همجوار و غیر همجوار قرار گیرد و بدون موضع گیری ضد ملی، سیاست مستقل ملی را تعقیب نماید، ولی بارها نیروهای استعمارگر و امپریالیست با اتحاد قدرت‌های حاکمه ارتجاعی داخلی در برابر این ارادهٔ مردم ما، بخصوص در دورهٔ اول بعد از تحصیل استقلال سیاسی، برخاسته و به نحوی از انحا تلاش کرده‌اند تا یوغ اسارت را به گردن افراشته خلق آزاده، نجیب و زحمتکش افغان بیاندازند. ولی علی رغم تصمیم ارتجاع داخلی و خارجی بالاخره ملت ما بار دیگر پس از تحمل قربانی‌های فراوان تا حدود توفیق یافت که طی سیزده سال اخیر سیاست نسبی بی‌طرفی تعقیب گردد که جهات مثبت آن مورد تائید جدی نیروهای صدیق ملی و مترقی کشور قرار می‌گیرد.

پشتیبانی از سیاست بی‌طرفی که محتوی آن تعقیب سیاست خارجی مستقل صلح‌جویانه، تعقیب سیاست ضد تجاوز، ضد جنگ و ضد امپریالیزم باشد و موجب استقرار استقلال و آزادی گردد، از وظایف جدی ملی ما بشمار می‌رود.

مع‌الوصف قدرت‌های حاکمه موجود در کشور ما، به خاطر حفظ منافع مادی و معنوی خود، به خاطر بقای خود از سیاست بی‌طرفی توجیهات نادرستی می‌نمایند و در هنگام ارزیابی در برابر جبههٔ صلح آزادی ملی، دموکراسی، ترقی و عدالت از یکسو و جبههٔ جنگ، تجاوز، استعمار و امپریالیزم، فاشیزم استبداد و ارتجاع از سوی دیگر، علامت تساوی می‌گذارند و آنگاه به‌صورت فتنه‌انگیزانه و تهدید آمیز می‌خواهند تا نیروهای صدیق ملی و ترقی‌خواه کشور نیز مانند آن‌ها سیاست مبنی بر ابن‌الوقتی، بی‌پرنسیبی و تسلیم طلبی را در عرصهٔ سیاست ملی و بین‌المللی تعقیب کنند و محتوی اساسی سیاست بی‌طرفی را که همانا سیاست ضد امپریالیستی هست، از میان بردارند.

در شرایط کنونی جهان، سیاست بی‌طرفی برای کشورهایی مانند افغانستان بهترین حافظه و ضامن

(ص ۲)

د ملګرو ملتو د عمومی اسامبلی

درویشتمه اجلاسیه دوره پای ته ورسیده

د ملګرو ملتو د عمومی اسامبلی درویشتمه اجلاسیه پای ته ورسیده. په دغی دوری کی د نړی ۱۲۶ هیوادونو ګډون کړی وو او د آجندا په سلو مادو باندی یی عوراو خبری وکړی او د نړی د سولی، د ملتونو د امنیت او د ټول بشریت تر منځ یی د بین‌المللی همکاری په ګټه ځنی فیصلی هم صادری کړی. د ملګرو ملتو د عمومی اسامبلی په درویشتمه اجلاسیه دوره کی د بی وسلی کولو د پرابلم اهمیت په لوی اکثریت تائید شو.

د وسلو مسابقی د پای ته رسولو او بی وسلی کولو پیشنهاد د نمایندګانو د اکثریت له خوا تصویب شو.

دغی جلسی د ملګرو ملتو له خوا د بشر د حقوقو د اعلامیی د لاس لیک کولو شلمه کالیزه ونمانځله. ډیرو نمایندګانو د دغی اعلامیی د لوړو ارمانونو د لویه ترڅ کښی د استعمار د کرغیړن سیستم د بقایاو او د امپریالیستی ستم د ټولو شکلونو د محو کولو په غوښتنه باندی ټینګار وکړ.

جلسی د جنوبی افریقی د نژادی توپیر د سیاست غندنه وکړه اود رودیشا اونورو نژاد پرستو اواستعماری حکومتونو سره دځینو هیوادو له خواه مرستی ته بد وویل.

جلسی د پرتګالی متصرفاتو په مقابل کی د پرتګال د حکومت سیاست وغانده.

د آسیایی او افریقایی هیوادو نمایندګانو په خپلو وینا کی سرګنده کړه چه د استعمار د بقایاوو د ساتلو ستر مسئولیت د امپریالیستی هیوادو په غاړه دی. جلسی په لوی اکثریت فیصله وکړه چه باید د پردیو تر تسلط لاندی سیمو ته ژر تر ژره خپلواکی ورکړ له شی.

نمایندګانو نازیزم، نیو نازیزم د نژادی اصالت مفکوره او نوری دغه شان نظریی چه په نژادی بی تحملی او ترور باندی بنا دی ورټلی او فیصله یی وکړه چه باید د جګړی جنایتکاران او د بشریت په مقابل کی جناياتو مرتکبین په هر وخت او هر ځای کی تعقیب او مجازات شی. جلسه له دولتونو څخه غوښتنه وکړه چه ټول هغه تشکیلات چه نژادی مفکوری خپروی، غیرقانونی اعلان کړی او ددی لپاره لازم قانونی تدابیر ونیسی.

جلسی د عربو په نیول شویو سیمو کی اسرائیلی حاکمانو کرکجن اعمال په کلکه سره تقبیح کړل.

د ملګرو ملتو موسسی خو څو ځله د فلسطین د مهاجرینو پرابلم او په نیول شویو سیمو کی د غربی ولس وضعیت تر بحث لاندی ونیو. د ملګرو ملتو د امنیت شورا فیصله وکړه چه د عربو په مقابل کی د اسرائیلی ماموریتو د رویی په باره کی د تحقیق په غرض یو مخصوص هیئت واستوی. خو اسرائیلو د خپلو جناياتو د پټولو په غرض له دغه کار سره مخالفت وکړ. په نیول شویو سیمو کی د اسرائیلو وحشیانه اعمالو د نړی عامه د ذهنیت سخت په تشویش کی اچولی دی.

در باره اعلامیه حقوق بشر

و کیفیت اجرای آن در کشور ما

در دو شمارهٔ گذشته به زبان‌های پشتو و دری، نظر کلی ما در بارهٔ اعلامیه حقوق بشر ابراز گردید. اکنون بنا بر وعده‌ی که داده‌ایم، قسمت از مواد اعلامیه حقوق بشر را نقل و تذکر می‌دهیم، و کیفیت اجرای آن را در کشور، طی سؤالاتی مؤجز طرح می‌کنیم و قضاوت و جواب‌های آن را به خوانندگان محترم می‌گذاریم.

جواب تمام این سؤال‌ها در نزد ما واضح و روشن است. مردم ما از حقوق و آزادی‌های مصرح در اعلامیه حقوق بشر و در قانون اساسی افغانستان، عملاً بی‌بهره‌اند، ما در جریدهٔ پرچم (ناشر اندیشه‌های دموکراتیک خلق افغانستان) بارها در بارهٔ عدم اجرای آن‌ها، توضیحات و مقالات مفصلی تقدیم کرده‌ایم.

بگذار مردم ما خودشان در بارهٔ حقوق و آزادی‌های دموکراتیک خویش قضاوت کنند و جواب‌هایی در برابر هریک آن جستجو نمایند و اقدام به احقاق حقوق و آزادی‌های بشری خود نمایند.

نیروی دموکراتیک خلق افغانستان، مدافعان پیشتاز و سرسپردهٔ حقوق و آزادی‌های دموکراتیک خلق کشور خود می‌باشند.

این‌هم موادی چند از اعلامیهٔ حقوق بشر:

مادهٔ سوم – هرکس حق زندگی، آزادی و امنیت شخصی دارد.

سؤال: آیا ملیون‌ها نفر از توده‌های کارگران و دهقانان که در زیر یوغ ستم و استعمار ملاکان فیودال، روسای قبایل، متنفذین و مرتجعین محلی و تحت پنجهٔ استبداد مأموران دولتی و کارفرمایان به‌اصطلاح زندگی می‌نمایند، از حق آزادی و امنیت شخصی برخوردار هستند؟

در مادهٔ دوم و هفتم از تأمین حقوق و مساوات انسان بدون تبعیض دفاع گردیده است. سؤال می‌شود که آیا در کشور ما تبعیض و عدم مساوات وجود ندارد؟ آیا در کشور ما تبعیض مخصوصاً از حیث ثروت، نژاد و قوم، جنس (زن و مرد) زبان، مذهب و عقیدهٔ سیاسی وجود ندارد و هر روز دیده نمی‌شود؟

مادهٔ پنجم – احدی را نمی‌توان تحت شکنجه یا مجازات یا رفتاری قرار داد که ظالمانه یا برخلاف انسانیت و شئون بشری یا موهون باشد.

سؤال: اگر ترور و اختناق جنس‌ها، شکنجه‌ها و اعدام‌های خودسرانهٔ گذشته را در اینجا یادآور شویم، آیا هر روز هزاران انسان هموطن، به‌صورت فردی و دسته جمعی در شهرها و دهات کشور برخلاف انسانیت و شئون بشری، به شیوهٔ ظالمانه تحت شکنجه و مجازات خودسرانهٔ ملاکین فیودال، پولیس و ژاندارم، والی‌ها و قومندان‌ها، ولسوال‌ها و ملک‌ها و خان‌ها و متنفذین و مرتجعین محلی... قرار ندارند؟

در مواد هشتم و دهم راجع به «محاکم

(ص ۳)

به سلسله گذشته

اعترافات صدراعظم و وزرای افغانستان

از بیانیهٔ دوکتور پوپل معاون اول صدارت، سابق وزیر معارف، به مناسبت افتتاح سال نو تعلیمی (صفحه ۱۹ سالنامه کابل):

- «خوش بختیم که می‌بینیم امروز معارف از نقطه نظر کمیت و کیفیت بهتر و خوبتر شده، برای ما افتخار زیادتر از این نیست که امروز در هر گوشه و کنار با تعلیم یافتگان و طبقات فهمیده روبرو می‌شویم، و می‌بینیم باوجود مشکلات زیاد حیاتی و اجتماعی باز هم با علاقه و دلگرمی وظایف کشور را پیش می‌برند.»

سؤال: کدام خوشبختی، کدام بهتری و خوبی کمی و کیفی معارف، کدام افتخار، کدام طبقات فهمیده؟ آیا در کشوری که ۹۵ فیصد جمعیت آن در منجلاب بی‌سوادی و جهل دست و پا میزند، این ادعا جسارت آمیز نیست؟ این که اعتراف می‌گردد: «باوجود مشکلات زیاد حیاتی و اجتماعی»، سؤالی را بمیان می‌آورد که: علت و عوامل اساسی این «مشکلات زیادی حیاتی و اجتماعی» که مردم ما با آن مواجع است، چیست و کیست؟ آیا علت و عوامل اساسی مشکلات حیاتی و اجتماعی کشور ما تسلط نظام فیودالی و بیروکراتیک نمی‌باشد؟ چرا مقامات حاکمهٔ افغانستان آله و وسیله این نظام فرتوت اقتصادی – اجتماعی قرار گرفته‌اند؟ پاسخ علمی و وطن‌پرستانه و ملی با این سؤال‌ها می‌تواند افتخارآمیز باشد، نه تائید وضع سیاهی موجود.

- «وزارت معارف... می‌کوشد در بلند بردن سویهٔ علمی و تأمین پرستیژ اجتماعی طبقهٔ محترم معلم، به ساختمان عمارات مکتب به تهیه کتب و لوازم تحصیل و به جلب همکاری زیادتر مردم فروگذاشتی ننموده و نخواهد کرد.»

«...باوجودی که هر روز از افتتاح شعبات و مؤسسات جدید تربیتی می‌شنویم باز هم باید اقرار کنیم که متأسفانه این همه کوشش و مصرف ما هنوز کافی نیست که به همه درخواست‌های مردم معارف دوست خود لبیک بگوییم.»

سؤال: کدام کوشش در «بلند بردن سویهٔ علمی»؟ شاید مطلوب پروگرام‌های درسی کهنه قبل از جنگ جهانی دوم باشد، یا شاید مطلوب فقدان کتب درسی علمی و مترقی باشد، یا شاید مطلوب از «بلند بردن سویهٔ علمی» تحمیل پروگرام‌های ارتجاعی، نفوذ ارتجاع و فرهنگ فیودالی و استعماری باشد؟ در حالی که در جای دیگر در همان محل اعتراف می‌گردد که «همچنین در اصلاح و حیاتی ساختن پروگرام ها در تجهیزات مکتب و تربیه معلمین لایق و در رفع بی‌سوادی به‌صورت رضایت بخش موفق نیستیم .» چرا موفق نیستید؟ ضرورت تاریخی حکم می‌نماید که باز هم باید علت و عامل اصلی که همانا نظام ارتجاعی است، توضیح شود؟

در جای دیگر اعتراف می‌گردد که: «انجام صحیح امور علمی غیر از

(ص ۴)

سرگذشت تراژیک قصر دارالامان

کاخ آرمان‌های خلق در شعله‌های آتش

در دومین دههٔ قرن بیستم، هنگامی‌که توفان مبارزات کارگری با غول یکه تاز امپریالیزم پنجه می‌داد و فریاد آزادی خواهی ملت‌ها به معیار جهانی اوج می‌گرفت، مردم ما که به حیث بازماندگان یک دوران درخشان و پر شکوه، اسیر سر پنجهٔ غول فرهنگ شده بودند، با غریو و هیجان برخاستند و حلقهٔ زنجیر سیاه استعمار را در سرزمین غلبه ناپذیر ما شکستند.

مبارزان و قهرمانان راه آزادی به خاطر جبران گنجینه‌های از دست رفته وطن، به خاطر اعادهٔ شرف و حیثیت ملی، به خاطر تحکیم وحدت خلق‌ها، به خاطر احیای غرور مردم، به خاطر تلافی شکست‌ها، نومیدی‌ها و حقارت‌ها، به خاطر تسکین وطن‌پرستان، بالاخره به خاطر تمام آرمان‌های که در مغز وطن‌پرستان موج می‌زد، بنای اثری را ریختند، اثری که باید از تلاش‌های سرکش همگانی به راه آینده ترجمانی می‌توانست و خاطرات گذشته‌های باشکوه را با جهان نو آفرین آینده پیوند می‌داد.

به خاطر ایجاد همین اثر، عرق جبین

(ص ۳)

هر عکس و نوشته که پرچم مجدد در آینه زمین نگذاشته اند

از آثار مترقی -۸-

تئوری علمی تکامل اجتماعی

تاریخ جامعه به حیث تاریخ تکامل شیوه‌های تولید

و تعویض حتمی یک شیوهٔ تولید با شیوهٔ تولید دیگر

شیوهٔ تولید سوسیالیستی:

شیوهٔ تولید سوسیالیستی، برعکس شیوهٔ تولید سرمایه داری مبتنی بر مالکیت اجتماعی بوده و با استثمار ناسازگار است، بدین معنی که شیوهٔ تولید سوسیالیستی، عکس آن که سیستم سرمایه داری در بطن جامعهٔ فیودالی رشد کرد، در درون جامعهٔ سرمایه داری ایجاد نمی‌گردد. البته شاید از این امر نتیجه گرفت که سوسیالیزم از هیچ برمی‌خیزد. شرایط مقدماتی برای سوسیالیزم در تحت سیستم سرمایه داری ایجاد می‌گردد، مانند تولید ماشینی به مقیاس وسیع، در درجهٔ بلند تمرکز و اجتماعی شدن کار و سطح بلند پیشرفت علمی و تکنیکی. همچنین نیرویی که وظیفهٔ ساختمان سوسیالیزم را با عهده دارد، یعنی طبقهٔ کارگر نیز در تحت شرایط سرمایه داری به وجود می‌آید. طبقهٔ کارگر مکتب دشوار مبارزه را علیه بورژوازی از سر می‌گذراند، حزب خود را تأسیس می‌کند و صاحب یک ایدیولوژی مترقی علمی می‌گردد.

ولی این شرایط مقدماتی، به تنهای برای ایجاد شیوهٔ تولید سوسیالیستی خیلی ناکافی می‌باشد زیرا که مناسبات تولید سوسیالیستی در درون جامعهٔ سرمایه داری تشکل پیدا کرده نمی‌توانند. سوسیالیزم مالکیت خصوصی را از میان بر می‌دارد، استثمار و تمام اشکال ستم را برای همیشه محو می‌سازد.

طبقهٔ کارگر هنگامی‌که قدرت سیاسی را به دست آورد و بر مواضع کلیدی در اقتصاد کنترول حاصل کرد، زمینه را برای ایجاد مناسبات تولید سوسیالیستی آماده کرده و عقب مانده است مسألهٔ صنعتی کردن به سرعت بیشتر نسبت به کشورهای از لحاظ صنعتی پیشرفته، صورت می‌گیرد، ولی باید خاطرنشان ساخت که این تغییرات از نظر ماهوی یکسان بوده و آن انحای مالکیت سرمایه داری و ایجاد مالکیت اجتماعی، مبنای اقتصادی سوسیالیزم می‌باشد.

نیروهای تولیدی، جامعهٔ سوسیالیستی متشکل بر صنایع زراعت، ترانسپورت، وسایل مواصلاتی، صنعتی، ساختمانی و همچنین زحمتکشان است که در این رشته‌های اقتصادی اشتغال دارند.

خلق ــ کارگران، دهقانان، تکنیسین‌ها و انجنیران، عنصر عمدهٔ نیروهای تولیدی سوسیالیستی است، تکامل نیروهای تولید بهبود دایم در حال افزایش وسایل و مهارت خلق ــ شرط لازمی ترقی اقتصاد سوسیالیستی محسوب می‌گردد.

مناسبات تولید سوسیالیستی بر اساس نیروهای تولید سوسیالیستی ایجاد گردیده و تکامل میابد.

این مناسبات بر مبنای مالکیت اجتماعی بر وسایل تولید به وجود می‌آید، مالکیت سوسیالیستی تعین کنندهٔ مناسبات تولید مبتنی بر همکاری و معاونت متقابله میان کارگران می‌باشد. بزرگتری برتری مناسبات تولید سوسیالیستی و فرق اساسی آن از مناسبات تولیدی جوامع دارای طبقات متخاصم، اینست که تمام آشکار استثمار انسان از انسان را محو می‌سازد.

اصل سوسیالیستی توزیع بر طبق کار بر اساس مالکیت سوسیالیستی تطبیق می‌گردد، بدین معنی که وظیفه هر عضو جامعه است کار کند و بر طبق کمیت و کیفیت کار خود از جامعه ثروت مادی به دست آورد.

در جامعهٔ سوسیالیستی مناسبات تولید با خصلت نیروهای تولید مطابقت دارد، اما باید متذکر شد که این تطابق دارای ماهیت موقتی و انتقالی نمی‌باشد و نه تنها در مرحلهٔ اولی تکامل تولید، طوری که در سیستم سرمایه داری صدق می‌نماید، بلکه در سراسر موجودیت و تکامل شیوهٔ تولید سوسیالیستی، صورت می‌پذیرد؛ زیرا که خصلت اجتماعی نیروهای تولید در تحت سیستم سوسیالیستی بستگی به مالکیت اجتماعی وسایل تولید دارد.

از آنجائی که مناسبات سوسیالیستی با نیروهای تولید مطابقت دارد، بنا بر آن میدان فوق‌العاده وسیع برای پیشرفت و تکامل نیروهای تولید ــ این عامل نیرومند در توسعهٔ تولید به وجود می‌آید.

در سیستم سوسیالیستی فرهنگ مترقی ایجاد گردیده، تمام ثروت‌های معنوی و ترقیات علم و هنر در اختیار مردم قرار داده می‌شود. میدان وسیع برای ظهور و رشد استعدادها، برای تکامل نیروهای خلاقهٔ مردم به وجود می‌آید.

(پایان این بخش)

بیا!..

«برادر! وطن ما یکیست، دشمن ما یکیست»
بیا! تا با «پیوند مشت‌ها و دل‌ها» پیوند خوشه‌ها و شعله‌ها مردانه برزمیم.
بیا! با خشم توفانزا، با کینه‌یی پابرجا به دشمنان خلق، با خروشی چون امواج پیشتاز آمو، با غریوی لرزاننده چون آذرخش بهاری، به دژ استبداد حمله بریم.
بیا! با امید دل انگیزی به فردای شگوفان انسانی، باایمان خدشه ناپذیر به پیروزی خلق، با استواریی چون سخره‌های فلک سای هندوکش، با دلی آگنده از شرف انسانی زندگی را چون طلیعهٔ بهاری بدرخشانیم.
اسد (ک)

(۴) آسه مائی

حقوق اقتصادی و اجتماعی

کارگران

- ۲ -

اتحادیه‌های یا سندیکاهای کارگری

در شماره مسلسل قبلی تاریخچه تکامل اتحادیه‌های کارگری در بعضی از کشورها ارائه گردید این آخرین قسمت آن تقدیم می‌شود.

در روسیه:

از نیمه دوم قرن ۱۹ به بعد تحولات عمیقی در روسیه آغاز گردید وضع کارگران روسیه نسبت به همه کشورهای سرمایه‌داری بدتر بوده استثمار شدید و وحشیانه سرمایه‌داران داخلی و خارجی روحیه ضد سرمایه‌داری و استبداد تزاری را در آن‌ها شدیدتر می‌کرد.

اعتصاب‌های کارگری روسیه از سال‌های ۶۰ قرن ۱۹ آغاز گردید و در سال‌های ۷۰ توسعه بیشتری یافت. درین اعتصاب‌ها کارگران راه خود را برای تشکیل سازمان مستقل کارگری پیدا نمودند. نخستین سازمان کارگری، اتحادیه کارگران جنوب که در سال ۱۸۷۵ در شهر ادیسا تشکیل گردید. سه سال بعد در پتروگراد و لینن گراد اتحادیه کارگری شمال به وجود آمد.

وضع کارگران و زحمت کشان روسیه در اوایل قرن بیستم بدتر شد. (تاریخ نهم جنوری روز یک شنبه) سال ۱۹۰۵ واقعه مهم در حیات کارگران آن کشور می‌باشد.

یکشنبه خونین آغاز اعتصاب‌های جمعی کارگران، قیام مسلحانه و انقلاب ۱۹۰۷ ــ ۱۹۰۵ روسیه شد. از سال ۱۹۱۰ به بعد جنبش اعتصابی دوباره ارج گرفت و تا سال ۱۹۱۴ صدها اعتصاب دیگر به عمل آمد و میلیون‌ها کارگر در آن شرکت کردند. در دوران مبارزات اعتصابی کارگران توانستند با اتحاد و وحدت عمل کارفرمایان را وادار به انعقاد قرارداد جمعی نمایند.

کارگران روسیه توانستند به کمک سازمان‌های خود با اتحاد دهقانان و تحت رهبری حزب پیش‌آهنگ خود انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر ۱۹۱۷ را پیروز سازند. با پیروزی انقلاب کبیر اکتبر و خاتمه جنگ‌های داخلی وضع طبقه کارگر روسیه و همه زحمتکشان آن کشور از بیخ و بن عوض شد.

اتحادیه‌های کارگری اتحاد شوروی اکنون متشکل‌ترین و نیرومندترین اتحادیه‌های جهان هستند. در صفوف اتحادیه‌های صنفی اتحاد شوروی قریب ۷۵ ملیون نفر عضو وجود دارد که شامل همه قشرهای تولیدی و اجتماعی می‌باشد.

اصول اساسی اتحادیه‌های کارگری:

سندیکا یا اتحادیه کارگری تشکیلات وسیع توده‌یی غیر حزبی است و به همین جهت غالباً اساس آن بر پایه ایدیولوژیک، یعنی همفکری از لحاظ تیوری و عقیده استوار نمی‌باشد، تا تمام یا قسمت اعظم کارگران و کارکنان رسته‌های مختلف تولیدی و اجتماعی، بدون در نظر گرفتن معتقدات شان، می‌توانند در اتحادیه‌ها دورهم جمع گردیده و به خاطر منافع مشترک اقتصادی و سیاسی مبارزه نمایند.

اساس نامه اتحادیه‌های کارگری نیز شرط قبول کارگران را بر اساس نظریات سیاسی و معتقدات آن‌ها قرار نمی‌دهد. زیرا اتحادیه با حزب فرق کلی دارد. حزب طبقه کارگر عالی‌ترین شکل سازمانی این طبقه است که فقط بخش پیش‌آهنگ آگاه و مبارز آن را که مرامنامه و اساس نامه آن را قبول داشته باشد به صفوف خود می‌پذیرد. حزب دسته متشکل، مبارز و پیش‌آهنگ طبقه کارگر است. درحالی‌که اتحادیه‌های کارگری سازمان تمام کارگران و زحمتکشان می‌باشد. اتحادیه سازمانی است مستقل (مخصوصاً ازلحاظ تشکیلاتی و مالی) و فقط در مسایل کلی سیاسی و ایدئولوژی با حزب طبقه کارگر باید هماهنگی داشته باشد.

مهم‌ترین اصل تشکیلاتی سندیکای کارگری اصل مرکزیت دموکراتیک است. مرکزیت دموکراتیک عبارت ازینست که تمام ارگان‌ها از پایین تا بالا انتخابی بوده و بر اساس اکثریت آرا اعضای اتحادیه‌ها استوار می‌باشد. ارگان‌ها برای مدت محدودی انتخاب می‌شوند و در مواقع معین در مقابل کنگره یا کنفرانس حساب و راپور می‌دهند. پس از انتخابات ارگان‌های پایین از ارگان‌ها مافوق اطاعت کرده و فیصله‌های آن‌ها را بکار می‌بندند. معمولاً رهبری سازمان‌های پایین اتحادیه‌ها برای یک سال انتخاب می‌شوند.

مرکزیت دموکراتیک وحدت و اشتراک عمل تمام تشکیلات اتحادیه‌ها را تأمین می‌نماید و تمام مسایل سندیکائی و کارگری طبق اساسنامه و مقررات اتحادیه‌ها تنظیم و نسق می‌یابد. این اصل در سازمان‌های کارگری بر اساس رهبری جمعی استوار است.

عالی‌ترین مقام سندیکای کارگران کنگره اتحادیه‌های کارگران است در فواصل آن مسؤولیت و رهبری امور و نهضت کارگری با هیأتی است که در کنگره و یا کنفرانس انتخاب می‌شود. درعین‌حال تمام اتحادیه‌های رشته‌ای یا صنفی نیز در مقیاس کار خود تابع کنگره حرفه‌ای خود می‌باشد.

اساس اتحادیه‌ها به دو شکل تشکیل می‌گردد: اتحادیه‌ها حسب تولید، و اتحادیه‌ها برحسب حرفه سندیکای تولیدی یا استحصال متکی برین اصل است که کله کارگران و کارکنان یک کارخانه و موسسه بدون رعایت تخصص، حرفه و مقام و غیره دریک سازمان اتحادیه متشکل می‌شوند. مثلاً دریک فابریکه نساجی تمام کارگران اعم از مرد و زن انجنیران، متخصصین، مأموران، رانندگان و غیره همه دریک اتحادیه کارگری اشتراک می‌ورزند. این نوع اتحادیه‌ها بهتر از اشکال دیگر آنست و تسهیلات بیشتری را برای کارگران در امر مبارزه با ستم سرمایه و استثمار فراه می‌آورد.

اتحادیه حرفه‌ای یا ناحیه‌ای عبارت از آن تشکیلات اتحادیه ایست که بر اساس شغل و حرفه اشخاص تشکیل می‌گردد؛ مثلاً اتحادیه انجنیران، اتحادیه تراشکاران، اتحادیه نجاران و غیره. این نوع اتحادیه‌ها بیشتر در انگلستان رواج دارد که موجب تفرقه قوای کارگری می‌گردد و ثمر بخشی آن کمتراست. عضویت در اتحادیه‌های کارگری داوطلبانه است. کارگران و زحمتکشان آگاهانه و شعوری بدون در نظر گرفتن نژاد، قوم، جنس و مذهب برای مبارزه جهت بهبود وضع حال و آینده خود وارد اتحادیه می‌شوند. محصلان و جوانان نیز می‌توانند مانند کارگران مؤسسات صنعتی و زراعتی در اتحادیه‌های مربوط به خود متشکل شوند. (در شماره آینده اصول کلی تشکیل اتحادیه‌های کارگری در افغانستان مطرح می‌گردد).

از (ص اول)

سیاست بی‌طرفی و وظایف ...

استقلال ملی و تمامیت ارضی است. چنانکه سوریه، الجزایر، جمهوریت متحده عرب، برما، یمن، یمن جنوبی، کمبودیا، تانزانیا، کانگو، برازیل، گیتی و عدهٔ از کشورهای دیگر، بی‌آنکه در برابر تهدید و شانتاژ امپریالیزم تسلیم شوند با تعقیب شجاعانهٔ سیاست بی‌طرفی مثبت توانسته‌اند استقلال و دولت‌های ملی و مترقی خود را در قبال تجاوزات امپریالیست‌ها و دسایس ارتجاع داخلی حفظ کنند و در راه آزادی و ترقی وسیعاً گام بردارند و حتی در تقویهٔ جنبش‌های آزادی بخش ملی، نقش مؤثری را ایفا نمایند. ملل کشورهای آسیا، افریقا آمریکای لاتین از جمله کشور ما، هر روز از تجربهٔ خود می‌آموزند که باید برای مبارزه علیه امپریالیزم و نظام‌های ارتجاعی بپا خیزند. این کشورها تشخیص می‌دهند که شرط اساسی حل مسائل ملی عبارت است از مبارزهٔ پیگیر علیه امپریالیزم و بقای استعمار، ریشه کن ساختن سلطهٔ و نفوذ امپریالیزم و طرد انحصارهای خارجی از کشور، زیرا امپریالیزم سعی دارد کشورهای کم رشد را در نظام اقتصاد سرمایه داری حفظ کند و تا نابرابری حقوق آنان را در داخل این نظام تثبیت نماید تکیه گاه عمدهٔ استعمار کنونی به درجه اول امپریالیزم آمریکا و دستیار آن امپریالیزم آلمان غرب، انگلستان و سایر کشورهای سرمایه داری می‌باشند.

سؤال حیاتی برای کشور ما این است که آیا مبارزه و ضدیت علیه، کشورهای امپریالیستی فوق سیاست بی‌طرفهٔ افغانستان را تضعیف می‌نماید؟ متأسفانه قرائن و حقایق نشان می‌دهد که قدرت حاکمه در برابر این سؤال موقف تائیدی دارد، زیرا سیاست بی‌طرفی را چنین توجیه می‌نماید. در حالی که منافع ملی ما اجازه چنین توجیهی را نمی‌دهد، ما میگوییم: بالعکس مبارزه و ضدیت علیه امپریالیزم با منافع ملی ما مطابقت کامل دارد و در اثر آن سیاست بی‌طرفی ما ثمربخش‌تر و نیرومندتر می‌گردد و اعتبار و حیثیت کشور ما را در جهان بالاتر می‌برد. هر اندازه لبهٔ تیغ مبارزه علیه امپریالیزم تیزتر باشد، به همان‌اندازه ملت افغانستان به جهت تحکیم استقلال ملی به‌پیش خواهد رفت. در شرایط کنونی سیاست بی‌طرفی برای کشور ما منفی‌ترین وسیله جهت تأمین صلح، استقلال ملی آزادی و ترقی بشمار می‌رود.

یکی از مسائل اساسی تعقیب سیاست ملی و مترقی، در دوران کنونی، تأمین حلقهٔ اتصال نیرومند میان منافع ملی و احساسات ملی همبستگی بین‌المللی با جبههٔ صلح و مبارزات آزادی بخش ملی و دموکراتیک و سوسیالیزم می‌باشد. اصول مترقی با این مسئله برخورد درست و علمی می‌نماید. منافع ملی ما، غرور ملی ما، عشق ما به مردم و وطن با روح انقلابی عجین است به ما می‌فهماند که سیاست بی‌طرفی کشور در جهات رهائی‌بخش ملی و اجتماعی فوق رشد و تکامل باید نه اینکه بر اساس منافع قدرت حاکمه و یا به‌اصطلاح حفظ »توازن قوی « به‌صورت نوسانی و ابن‌الوقتی اصول و روحیهٔ سیاست بی‌طرفی را تضعیف می‌نماید.

لذا وظیفهٔ ملی نیروهای صدیق مترقی و وطن‌پرست این است که تابع اعمال کیف ماشایی قدرت حاکمه کشور در عرصهٔ سیاست خارجی نبوده و علیه سیاست‌های امپریالیستی و ارتجاعی و از جمله علیه آن جهت سیاست بی‌طرفی خنثی، بی‌اثر و ابن‌الوقتی قدرت حاکمهٔ افغانستان در عرصهٔ ملی و بین‌المللی مبارزه کنند و از منافع واقعی ملی افغانستان دفاع نمایند.

در خاتمه یکبار دیگر با صراحت اعلام می‌داریم که: ملاک قضاوت ما از سیاست بی‌طرفی، همانا تعقیب و پشتیبانی از بی‌طرفی مثبت و فعال، افشای دسیسه‌های امپریالیزم و قدرت حاکمهٔ ارتجاعی است، که گاه روش آن در عرصهٔ سیاست خارجی اشکال مغلق و فریبنده‌یی را به خود می‌گیرد.

رسالت ملی ماست که باید با هوشیاری و استفاده از هر فرصت و با پیروی از اصول سیاست خارجی مستقل صلح‌جویانه، برای قطع نفوذ امپریالیزم و طرد هواخواهان داخلی و استقرار استقلال، آزادی ترقی و عدالت اجتماعی دلیرانه مبارزه نمود.

پرچمداران دموکراتیک خلق، این صدیق‌ترین و وفادارترین فرزندان خلق و وطن ما افغانستان هرگونه سیاست دستوری، وابسته و طرفگیری ضد ملی را از ریشه رد و مخالفت جدی خود را در برابر چنین روش و سیاست ابراز می‌دارد و آن را مخالف شرافت ملی و غرور ملی می‌پندارد؛ و به استقلال نظر و عمل خلاق خود در عرصهٔ سیاست ملی و بین‌المللی در چوکات اصول مترقی و نجیبانهٔ افتخار می‌کند.

تاریخ ملی ما مبین این حقیقت است که این روش، سنت مذموم قدرت‌های حاکمهٔ افغانستان بوده که به قیمت استقلال و آزادی ملی کشور ما، سیاست طرفگیری ضد ملی را به نفع استعمارگران خارجی تعقیب کرده‌اند، نه روش نیروهای اصیل ملی و مترقی افغانستان وطن پر ارج ما.

اتهامات و چاپ‌های نادرستی را که قدرت حاکمهٔ افغانستان با پرروئی بر جبین درخشان ملی پرچمداران دموکراتیک خلق افغانستان می‌زنند و بدان نمی‌چسپد قبلاً خلق افغانستان آن را در پیشانی سیاه خود آنان ثبت تاریخ نموده است.

غرجستانی

وضع نابسامان سرویس‌های شهری

موضوع رفت و آمد در داخل شهرهای کشور یکی از ده‌ها مشکل بزرگ روزانه مردم ماست. تاکنون معمولی‌ترین وسیله ترانسپورتی که عبارت از بس‌های شهری است، حتی در شهر کابل هیچ‌گونه نظم و ترتیبی ندارد. تا چه رسد به شهرهای دیگر کشور. در حال حاضر در شهر کابل و خطوطی که آن‌ها به روی آن‌ها در حرکت‌اند نه کافی است بلکه مردم کارگران، کسبه کاران، شاگردان مکاتب، محصلان و مأموران، بیماران و سایر کسانی که ضرورت دارند از یک نقطه شهر به نقطه دیگر آن بروند و یا از بیرون شهر به داخل آن وارد گردند، باید قبلاً سرگردانی، اتلاف وقت؛ دررسیدن به نقطه مطلوب را به پذیرند. رویه‌یی که بخصوص در برابر شاگردان خورد سال مکتب و سایر کودکان صورت می‌گیرد، کاملاً غیرانسانی است. هر روز صدها کودک، به مجردی که پا به داخل سرویس‌ها می‌گزارند با بی‌رحمانه‌ترین وضعی بیرون انداخته می‌شوند و یا مورد تحقیر قرار می‌گیرند. مسلماً این وضع به روحیه کودکانی که باید فرزندان برومند آینده باشند تأثیر ناگواری بجا می‌گذارد.

اشتهای سیری ناپذیر، سودجوئی و پول پرستی صاحبان سرویس‌ها حدوحصری نمی‌شناسد. در هر مرتبه تلاش می‌شود که هرچه تعداد بیشتر انسان‌ها، چون انبارهای کالا در بس‌ها روی هم انباشته شوند. رویه‌یی که در برابر زحمتکشان و روستائیان ساده و شریف بخصوص در برابر کسانی که بعضاً از منتهای فقر و تنگدستی کرایه سرویس را نمی‌توانند بپردازند، به عمل می‌آید، با هیچ معیار اخلاقی سازگاری ندارد. در برابر خانم‌ها پیشآمد محترمانه صورت نمی‌گیرد.

باآنکه وضع فعلی سرویس‌های شهری برای اهالی غیرقابل تحمل گردیده است و مردم از این وضع سخت شاکی‌اند، ولی کجاست گوش شنوایی؟! آن‌هایی که به‌اصطلاح مسئولین (!) آمر اند، در حالی که خود به مصرف مردم فقیر و محروم از تمام نعمات مادی و آسایش، بر آخرین مودل موترهای رسمی و شخصی سوار اند، چگونه می‌توانند مشکلات مردم را بفهمند و در پی رفع آن برآیند.

آیا لازم است که مسئلهٔ بسیار حیاتی شهرنشینان یعنی بسرانی را که مانند آبرسانی، برق، مخابرات و غیره جزء خدمات عامه بشمار می‌رود و باید دولت این وظیفه را بدون در نظر گرفتن مفاد بر طبق ضروریات مردم به عهده بگیرد، به دست مالکین سرویس‌ها بسپارد که با استفاده سوء از مجبوریت مردم به‌جز تأمین حداکثر سود، چیزی دیگری مطمع نظر آن‌ها نیست.

مقامات به‌اصطلاح مسئول که با صدها رشته و پیوند منافع محسوس و نامحسوس به مالکین سرویس‌های شهری ارتباط دارند، فقط خود را در برابر آن‌ها و تأمین منافع آزمندانهٔشان، مسئول می‌دانند، نه در برابر مردم. در حالی که هر گونه تسهیلات را برای صاحبان و مؤسسات بسرانی آماده می‌سازند، هرگز در پی آن نبرآمده اند که اعمال آن‌ها را کنترول نمایند.

به سادگی اجازه داده می‌شود که خود شرکت حسب دلخواه، پروگرام حرکت موترهای خود را تعین نماید، خطوط منفعت آور را بطور انحصاری انتخاب کند. تعداد محدود و ناکافی بس‌ها را در یک لین به کار اندازد و هر چند سال یک مرتبه با ارائهٔ دلایل نادرست و ارقام جعلی کرایهٔ بس‌ها را بالا ببرد و بالاتر از همه بر اساس اختراع جدید (!) سیستم اجاره را در سرویس‌ها مروج سازد، تا به این وسیله حد اعظم سود را بدون درد سر حاصل کند و دریوران و نگران‌ها را نه تنها مانند سابق شدیداً مورد استثمار قرار دهد، بلکه به انتظار و امید مفاد ناچیز شخصی، آن‌ها را به جان هم و راکبین بیافگند. واقعاً که سودجوئی و منفعت پرستی موجد چه ابتکاراتیست (!).

سرویس‌های کهنه و فرسوده انفرادی که غالب آن‌ها نه در دارد و نه شیشه، در تعداد از لاین ها در پایتخت کشور رفت و آمد می‌کنند و به‌اصطلاح عام اهالی تا اینکه انسان‌ها را چون خشت پشت هم نچینند به راه نمی‌افتند.

در مورد وضع فوق‌العاده خراب و نابسامان بس‌های شهری هرقدر بگوییم، باز هم کم گفته‌ایم. اکنون فریاد اعتراض همه بلند است اما منافع و مصالح مردم حکم می‌نماید که به حیث یک اقدام عاجل و خیلی فوری بسرانی را در شهرها باید ملی ساخت و بدون در بدون در نظر گرفتن مفاد باید تسهیلات کامل ترانسپورتی را در شهرها به وجود آورد.

دردهای دل مـــــردم

خوانندگان ارجمند جریده پرچم با عنوان – دردهای دل مردم، آشنا هستند و می‌دانند که تحت این عنوان رشته ایاز رنج‌های مردم و سلسله‌یی از شکایات ایشان منعکس می‌شود. در حقیقت نویسندگان این ستون را شما خوانندگان ارجمند تشکیل می‌دهید و نقش نگارندگان پرچم در آن صرف در انتخاب این دردها خلاصه می‌شود. اگر حوادث و واقعات که چون امواج لاینقطع ما را تعقیب می‌کند اندکی بما فرصت دهد، ما این بخشی را بیشتر تقویت خواهیم کرد. این شیوه دو خوبی بار می‌آورد یکی اینکه خود خلق به‌صورت مستقیم به بیان دردهای خود می‌پردازد و دوم اینکه این شیوه به پرچمداران و سایر مبارزان مترقی فرصت می‌دهد، تا طرز تلقی مرد را درباره وضع فلاکتبار کنونی کشور درک نموده و با برخورد ایشان در مورد قضایای پیچیده اجتماعی و سیاسی آشنا شوند. ولی با وصف مطالب فوق، در مورد تشویق این شیوه به مشکلاتی مواجهیم که همکاری مستقیم خوانندگان و دوستان پرچم را در زمینه ضرورت دارد؛ مثلاً یکی از نویسندگان بما می‌نویسد که فلان خان و یا فلان مأمور مرتکب فلان عمل ناجایز گردیده است. فرض کنید که این شکایت از مناطق دوردست کشور توسط پوسته بما مواصلت کرده است. ما در نخستین قدم به شناخت نسبی نویسنده این شکایت نامه ضرورت داریم. وقتی‌که محل امضا را بررسی می‌کنیم با چند خط کج و موج گویا امضای نویسنده موجه می‌شویم. احیاناً طوری هم می‌شود که نویسنده مخفف نام خودش را به حروف هجائی مثلاً درج نوشته می‌کند. فلهذا موضوع برای ما مبهم می‌ماند و ما جرئت کرده نمی‌توانیم مطالب درج شده در نامه‌ها را با دست باز به نشر بسپاریم، و این به خاطری که جریده از همه اول ضرورت دارد تا بداند چه موضوعاتی را نشر می‌کند و نویسندگان این موضوعات کیانند. پس بر نویسندگان ارجمند یکه نظر و شیوه خلقی در نگارش دردها دارند و آن را به ما ارسال می‌کنند. لازم است تا هویت خود را با قید تاریخ و آدرس مشخص به ما ارسال کنند و بعد اگر عذری در کتمان هویت خود دارد نام مستعار خود را نیز توأم کنند. تا ما اطمینان لازم را به دست آورده موضوعات مورد نظر را به نشر سپرده بتوانیم.

از کاپیسا:

بناغلی جمال از کاپیسا بعد از یک مقدمه منطقی ضمن تشریح زندگی رقتبار مردم ولایت کاپیسا به دسایس اخیری که وسیعاً علیه کارگران فابریکه نساجی گلبهار چیده شده اشاره نموده می‌نویسد:

»عبدالقدوس وکیل جوانان کارگران را خلاف راپور رسمی هیأت نمایندگان ولایت پروان و کاپیسا زندانی کردند (اکنون همان وکلاء در مورد سکوت اختیار کرده‌اند و این سکوت نشان می‌دهد که هیأت نمایندگان این ولایت در ولسی‌جرگه نیز از وضع موجود و نفوذ دسایس راضی هستند. اگر چنان نیست چرا علیه دسایس اخیر بپا نمی‌شوند و در سنگر دفاع مرتکبین خود قرار نمی‌گیرند!«

نویسنده پیش رفته مینگارد: قبلاً تجویز شده بود که در قسمت (عبدالله برج) پلی بر دریای پنجشیر بسازند و یا به‌وسیله مناطق با گرام و ولایت کاپیسا را به هم وصل سازند و به این وسیله از عرایض و مراجعات پیهم مردم گریبان خود را خلاص کنند. اهالی زحمتکش این مناطق همین‌که امیدی درزمینه یافتند ابراز کمک کردند و به بیروکراتان گفتند که مادر ساختمان این پل از هیچ گونه همکاری دریغ نخواهیم کرد. و بعداً امور سروی و بر آورد به انجام رسید و مراتب قانونی (!) اعمار پل نیز به انجام رسید ولی گذشت زمان نشان داد که بروکراتان به این سادگی به وعده‌های خود وفا نمی‌کنند و امر خلق در نظر ایشان کدام اهمیتی ندارد.

اکنون فهمیده شد که اگر پل عبدالله برج اعمار گردد کیمه‌یی که درین نقطه برای عبور دادن مردم از دریا مصروف کاراست، از کار بازخواهند ماند و این امر به منافع یکی از متنفذین محلی که این کیمه مال اوست صدمه دار خواهد کرد فلهذا نباید به چنین کاری دست زد. میگویند اکنون پول تخصیصی این پل را بنام اعمار منازل برای مأمورین ولایت کاپیسا تخصیص داده‌اند. این بحث را می‌گذاریم که این منازل برای کدام مأموران ساخته می‌شود و عرض از ساختمان این منازل چیست؛ اما مطلب عمده اینست که چگونه حفظ منفعت یک متنفذ محلی که عضوی از اعضای طبقات حاکمه است باعث می‌گردد که کیمه قرون اولی در برابر ساختمان یک پل مهم که مستقیماً با منافع توده‌ای عظیم خلق ارتباط دارد مقاومت نماید.

باید تأکید کرد که راه مردم جدا از راه بروکراتان، جدا از راه ستمگران است. و ستمگران هرگز برای رفاه مردم به طیب خاطر حاضر نخواهند شد.

مردم قمچاق غوربند از ولایت پروان شکایت دارند:

از سه سال به این‌طرف اهالی قریه‌های قمچاق و اضغر ولسوالی غوربند بر سر یک کوی عامه و راه عام وارد دعوی شده‌اند. درین اواخر اهالی این قریه‌ها نسبت سوئی اجراآت حکومت و عدم اعتناء به حل مشکل این پرابلم خسته و ناامید شده و به فکر آن افتاده‌اند که موضوع را به شیوه خطرناکی که کی شاید موجب مخاصمت‌های طولانی بین اهالی زحمتکش و شریف این قریه‌ها گردد حل نمایند.

پرچم بدون اینکه بین طرفین قضیه قضاوت نماید ذیلاً به نشر پیام اهالی قمچاق را علی رغم اسنادی که به ما داده‌اند از استفاده راه عامه محروم و از هیزم کوه عامه منع کرده‌اند. یک ره قبل محکمه عدلیه غوربند طبق اوامر متعدد قوای ثلاثه دولت و با استناد اسناد متعدد شرعی، ولسوالی غوربند را مأمور به تطبیق اسناد نمود.

ولسوال مذکور به‌جای اینکه به تطبیق مواد مندرجه اسناد و احکام قانون می‌پرداخت دوسیه را به ولایت پروان ارسال و طالب هدایت شده. مع‌الوصف اعضای مجلس اداری ولایت نیز تطبیق اسناد و مواد قانون را تایید کردند؛ اما متأسفانه شخص و الی نسبت کدام علت نامعلوم (!) خلاف قانون و مقررات قضائی و اوامر قاطع صدارت، ستر محکمه، مشرانوجرگه، وزارت داخله و فیصله قطعی محکمه عدلیه غوربند، فیصله موضوع را به تعویق انداخته و ما اهالی قمچاق را مجبور می‌سازد عملاً به استحصال حقوق خود اقدام نماییم و البته درصورتی‌که این اقدام عواقب دیگری بار آورد مسؤول آن شخص والی پروان بوده بما مربوط نخواهد بود؛ زیرا موظفین تطبیق قانون به مظلومیت و بیچارگی ما اعتنا نمی‌کنند و احکام قوای ثلاثه دولت تأثیر نمی‌بخشد.

پرچم: درحالی‌که بوروکراتان قانون شکن را محکوم می‌سازد، از مردم زحمتکش و شریف قمچاق و وازغر مطالبه می‌کند تا قضیه مورد دعوی و مناقشه را به خاطر حفظ برادری به‌صورت عادلانه و مسالمت آمیز تحت احساس سرنوشت مشترک و واحد حل کنند و به ستمگرانی که گرهی از کارشان گشوده نمی‌توانند اصلاً فرصت مداخله باقی نگذارند.

از (ص اول)

کاخ آرمان‌های خلق ...

و خون دل ملیون‌ها هموطن رنجبر با هم آمیخت و در تصمیم یک شاه وطنخواه تجلی کرد.

زحمتکشان زنجیر شکن وطن، قصر سربلند، آزاده و باشکوه را در دل سرزمین ما ندیده و مبارزهٔ بلند کرده‌اند و آن را بنام دارالامان (خانهٔ آمان) خواندند.

جراثیم ارتجاع که از هیبت نهضت جوان، در جسم داغ شدهٔ وطن ما کمین گرفته بودند و از کین لب می‌گزیدند، با غارتگر خون آشام مغربی در انتظار به هم خوردن فضای نوین دقیقه شماری می‌کردند.

کهنه کاران پارینه، جراثیم امراض دیرینه، در دودهایی که از آتش غرور وطن‌پرستان و گرمی دماغ جلو داران پدید شده بود، فرصت آوردند که بساط شادیانهٔ وطن را بر چینند و برای موقت بر آرمان‌های وطنخواهان خط بطلان بکشند. کاخ وارسته تنها شود و در تلاش عصیان زده آزادگان نقش آب‌ها، مغزهای طاعون زدهٔ کهنه کاران طبقات حاکمهٔ گذران، کاخ سربلند را چون رهزنان و تبهکاران برهنه کردند زر و زیورش را ربودند. نامش را از او گرفتند و خودش را به ستم تنهائی سپردند تا عبرتکدهٔ آرمان‌های وطن‌پرستان باشد و گورستان تلاش زحمتکشان ولی کاخ مردم چون بر جا ماند و حافظهٔ خلق، که وفادارتر از آن را زمان نیافریده است، نام آن را زنده نگهداشت. زحمتکشان افسانه‌های او را پخش کردند و آرمان‌های وطن‌پرستان قربان شده را از سینه‌ها به سینه‌ها سپردند. انزوای کاخ، تراژیدی شکست امیدها به حماسهٔ که خون تازه و نفس‌های وارسته با آزادگان می‌بخشید عوض کرد.

زمان افسانهٔ هیجان انگیز خنده‌ها و گریه‌ها، گرمی‌ها و سردی‌ها، شادی‌ها

(ص ۴)

پټه مینه

د پسرلی وړمی لکه زړه سوانده مور، د دښتو د شنیلیو په ځینو ورورو ګوتی تیرولی. یوه سپینه وریځ د نیلی آسمان په سمندر کی د سپوږمی د پلوشو لاندی لکه د بلورو بیړی د ځنځیری غرونو د پاسه د لویدیځ افق خواته بهیدله. د کټواز شکلنو او پراخو ډاګو کښی د کوچنیانو توری کیږدی بلنه شوی وی او د هغوی د غلی محیط چوپیا به کله کله د سپو عپا ماتوله. په همداسی یوه شپه کی، هالته لری، د دختو په وروستی ځنده کی د ډیرینو غږونو لمنی ته، د ځانانو دبر جوری کلا ترمخ مست انټونه روان وو.

د خبری د نیرانو د ناکرارو لمبو وړاګی د کلا په برجونو او چمبر داسی خوځیدی لکه د مینی مشتعل هوسونه چه د بی صبره عاشق په مغزو که سپی وهی او پر هر شی وردانګی.

د خنداوو کنهار، د ډلونو مستی او دا اتن جوش دورا بانو زړونه تاوده ګړی وو. مغرور زوم او د لتمن خسربر سر په وریښمینو بالښتونو ځنګونه وهلی وو او داسی پخپله خوشالتیا کی ورک وو چه خپلو بی واکه او سپکو غور څو پر څو ته یی پام نشو کولی.

په هر یو پوښلی ډک چلمان بښکته پورته ځغلیدل، د پیالو او چاینکو شرنګی خورو، شلمه دار وریښمین لنګوټی او زرین واسکټونه د اتن د میدان لمبو ته بریښیدل.

د توپکو ډزه او داسونو شنکی، د ځانانو واده ته تر هر واده زیات در نښت ورګړی وو. خوښی په تولو وزر خواره ګړی وو بیا په تیره په زلمیانو چه پر له پسی تخیدل – خو هلته یو داسی زلمی زړه هم و چی د غمونو ورځی تری را تاو شوی وی او د خپل ناکام هوس د حسرت په لمبو کی سوځیده. دوو سترګو اوښکی تویولی او په دی اوښکو باندی د شپی تیاری او د برجونو سیورو پرده اچوله، د غمجن زړه او برجنو سترګو، د داسی یو مزدور، د ناکام عشق تراجیدی غږ وله چه د ولس کاله یی د خانانو په دروازو کی، بی مزده خدمت کړی و. دده نوره، دده خدمت، دده ښه ځوانی او روغ صورت ګرد سره ددی مینی تر خامی تمی چار شوی وو. ده ګمان کاوه چه خانانو زړه نه به هم دده د زړه په څیر وفادار، مهربان او له عاطفی ډک وی، مګر اوس له دولسو کلو وروسته پوه شوی دی چه په خطا تللی وو. هیڅکله د خانانو او مزدورانو اخلاق یو بل ته ندی ورته. هغه سخاوت و او میړانه چه د یو مزدور په کړو کی په طبیعی توګه موجود دی، خیڅ خان یی نلری او نه یی لرلی شی. د مزدورانو او خانانو تر مینځ هیڅ وړ ترون نشته دی، یوازی د راکړی او ورکړی عمل دی چه دا دوه سره یو ځای کړیدی.

مزدور په دایمی توګه خان ته د خپلو حولو محصول ورکوی او د خان تل تر تله د مزدور د کار د ثمراتو غلا کوی. هما دایمی سخاوت او دایمی غلاده چه دوی یی سره یو ځای کړیدی.

د »پیرک «تولی هیلی له خاورو سره

از (ص اول)

در باره اعلامیه حقوق بشر

ملی و صالحه «و »محکمهٔ مستقل و بی‌طرفی «تذکر رفته.

سؤال می‌شود که: آیا در کشور ما محاکم ملی، صالح و مستقل و بی‌طرف وجود دارد؟

اگر کسی چنین ادعایی دارد آن را برای ما نشان بدهد!

ماده نهم – احدی نمی‌تواند خودسرانه توقیف، حبس یا تبعید بشود.

سؤال: آیا هم اکنون صدها انسان هموطن اعم از کارگران دهقانان و روشنفکران و غیره به‌صورت خودسرانه در مرکز و اطراف (ولایات) در توقیف بسر نمی‌برند؟

در مادهٔ دوازدهم از زندگی خانوادگی و اقامتگاه دفاع شده است.

سؤال می‌شود: آیا هر روز متنفذین و مرتجعین در دهات، خانواده‌های دهقانان زحمتکش کشور را مورد تجاوز قرار نمی‌دهند؟

ماده شانزدهم – از حقوق مساوی زن و شوهر دفاع گردیده است و در فقره دوم مادهٔ مذکور گفته می‌شود که: (۲) ازدواج باید به رضایت کامل و آزادانهٔ زن و مرد واقع شود.

سؤال می‌شود که: آیا هزاران صحنهٔ دل‌خراش و رنج آور ناشی از ازدواج اجباری و ستمگری بالای زن، در کشور ما وجود ندارد؟

مادهٔ نزدهم – هر کس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آن است که از داشتن عقاید خود بیم و اضطرابی نداشته باشند و در کسب اطلاعات و افکار در اخذ و انتشار آن به تمام وسایل ممکن و بدون ملاحظات مرزی آزاد باشد.

سؤال: آیا طبق مادهٔ هژدهم و مادهٔ نزدهم فوق مردم کشور ما ازین حق آزادی فکر، بیان وجدان و عقیده برخوردار هستند؟ آیا مردم ما از اظهار عقاید آزاد بیم و اضطراب کشندهٔ ندارند؟ آیا وجدان و فکر مردم تحت پنجه‌های بی‌رحم استبداد و ارتجاع مختنق نیست؟

(در بارهٔ مواد دیگر این اعلامیهٔ جهانی در شماره آینده صحبت خواهیم کرد).

برابری شوی وی، لکه لیونی د برجونو په سپو روکی ننووت او پټیده مګر د غمونو له تیزو سترګو څخه یی خلاصون نه و، اوښکی یی تویولی خ زړه یی نه تشده. تنی یی خلاصولی او دمه یی نه جوړیده.

انسان له هر څه نه تبنتیدای شی مګر له خپلو عواطفو او احساس څخه ته تبنتی لوری نلری. خلکو خپل اتن واهه او ډلونوته څرخیدلی. هیڅول د پیرک د کوګل په لمبو نه و خبر نو ځکه یی دا کوشش وکړ چه دده له ډوب شوی زړه او ناکامو هیلو سره مرسته وکړی او څه نه څه د یوی شیبی لپاره د اوښکو ستومانه کاروان تم کاندی.

د خانانو درنه کلا لکه سمندری بیړی، دشپی په څپو کی ورو ورو د سهار ساحل ته نږدی کیدله مګر مزدوران نپوهیدل چه دا بیړی به ددوی یو دردمن او فداکار ملګری ډوب کړی.

سهار راورسیده او سپوږمی د تورو لغږو غږونو شاته وښوییده. ډولونه علی شول او اتن ودریده. د شپی د وروستی شیبی سړی سیلی د سپیده چاو د زیری خورکړ. مشر خان کلاته راستون شو او په »پیرک «یی ناری کړی، مګر هغه ځواب ورنکر.

میاشتی واوښتی او کلونه تیر شول خو خلک پوهیدل چه هغه وفادار مزدور څه شو او چیری لاړ! یواځی د دختو څوځانو او وحشی بټو د هغه ساندی اوریدلی وی او په لنډ مستقبل کی به یی د نوی نسل زلمیان هم واوری او یی پوه به شی.

سپنتا

پرچم

د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند ارګان

۹ جدی ۱۳۴۷

د پاکستان استبدادی

نظام د خپل ژوند ورستی

مرحلی ته نیږی کیږی

له یوه میشتی راپدیخواه په تول پاکستان اوپښتونستان کی سخته ناکراری روانه ده، دمحصلانو اوکارګرانو، بزګرانو اوکسب ګرو مظاهرو او اعتصابونو نورمال ژوند مختل کړی دی. دیر محصلان دیلیسو دډرو په اثر مړه اوتپیان شول. په سلګونو سیاسی مشران بندیان شول. له هری خواه داعتراض ناری پورته دی. غیر دموکراتیکو قوانینو اودضد ملی خارجه پالیسی په خلاف احتجاجیه غونډی اوجلسونه په هره ښار اوهر کلی کی روان دی. دجنرال ایوب دیر نږدی ملګری دده په خلاف راپاریدلی دی. مارشال اضغرخان ددموکراسی دیبا ژوندی کولو اودجنرال اعظم داوسنی نظام دبدلون دپاره ښارپه ښار اوکلی په کلی ځی اودحکومت دغیرقانونی اوخلاف قانون اعمالو په ضد تقریرونه کوی. دذوالفقار علی بوتو دپاکستان پخوانی خارجه وزیر داسلامی سوسیالیزم دغوښتنی په جرم جیل خانی ته واچول شو. دنشنل عومی پارتی صدر عبدالولی خان چاینت سکرتر ښاغلی اجمل خټک، دسر حددنشنل عوامی پارتی صدارباب سکندر خان اوډیر نور مترقی لارښونکی دپښتونستان دآزادی ودپاکستان دبی طرفی اودملی دموکراسی دولت دتاسیس اوله سوسیالیستی هیوادو سره دمناسباتو دتاسیسولو په ګنه بندیان شول.

وروستنی خبرونه وایی چه دټول پاکستان دنشنل عوامی پارتی دپروګرام په اساس دپاکستان ټولو سیاسی ګوندونو داوسنی استبدادی رژیم درنګولو د پاره لاسونه سره یو کړی اویوه متحد جبهه یی سره جوړه کړی ده اوپه متحد دول دخلکو دمظاهری اواعتصابونو لارښونه کوی.

له حالاتو نه داسی څرګند یږی چه په پاکستان اوسنی نظام چه په اجتماعی بی عدالتی، ملی ستم اودنورو په حقوقو باندی په تیری ولاړ دی دخپل دوام وروستنی مرحلی ته نږدی شویدی.

مور دافغانستان خلکو دموکراتیک جریان دپاکستان دخلکو ددغوزړو رومجاهداتو په کلکه سره ملاتړ کوواوهیله لرو چه ډیر ژر دپښتنو اوبلوڅو اوسندیانو دملی آزادی مبارزی بریالی شی اوهغه وخت ژر راورسیژی چه په پاکستان کی دغه ترستم لاندی ملتونه دحق خودارادیت دپرنسیب په اساس خپل راتلونکی سرنوشت له خپلی خوښی سره سم وټاکی اوددوی ترځنګه یو آزاد بیطرف اوسوله غوښتونکی پاکستان منځ ته راشی.

زمور غوښتنه داده چه دافغانستان اودنړی ټول مترقی او آزادی غوښتونکی قوتونه دیدنشنل عوامی پارتی دمشر عبدالولی خان، ښاغلی اجمل خټک اوددوی نورو ملګرو دخلاصون دپاره له ټولو ممکنووسایلو ځخه کارواخلی او پری نږدی چه ددوی ژوند اوروغتیا په خطر کی ولویږی.

توضیح

در هفته گذشته صرف به خاطر تأمین استراحت کارگران زحمتکش و نجیب مطبعهٔ دولتی در ایام عید، جریدهٔ پرچم انتشار نیافت.

انګشتان یکی از کارګران

کارخانجات جنګلک در اثنای کار قطع گردید

قراری که از کارخانجات جنګلک اطلاعات می‌دهند بروز پنجشنبه ۱۴ قوس کارګران آن فابریکه بصورت غیرقانونی، جبراً واداشته شده بودند تا دو ساعت دیگر بیشتر، یعنی از ساعت دوازده (که کار قاعدتاً باید رخصت می‌ګردیدند) تا ساعت ۲ بعد از ظهر کار نمایند. در خلال این مدت کار اضافی، دست محمد امین کارګر دستګاه بادی سازی زیر ماشین رفت و چند انګشت وی قطع ګردید. قرار اطلاع ادارهٔ فابریکه تا کنون حاضر به پرداخت مزد اضافی این دو ساعت کار نیز نګردیده است و کارګران خواهان آن‌اند.

این نمونهٔ دیګری از خودسری‌های استبداد بیروکراسی و شکل کار بیروکراتیک در کشور است.

از (ص اول)

اعترافات صدراعظم و وزرای ...

وقت و پول کافی به قدرت علمی به همکاری همه منسوبین معارف مربوط است.«

باز هم وقت (!) باز هم پول (!) پنجاه سال از استقلال گذشت باز هم وقت (!)، میلیاردها پول از کیسهٔ ملت به جیب مأمورین و زمامداران حکومت و ادارهٔ انتقال یافت ولی باز هم میګویند پول (!).

کار علمی، کار سنجش و منطق است، سنجش و منطق بدون آرامش فکری و تقدیر و تشویق مردم اعم از جوان و پیر امر و مأمور صورت ګرفته نمی‌تواند.

سؤال: آیا مطلوب از آرامش فکری تسلیم بلا شرط به اعمال کیف مایشائی حکومت‌ها نیست؟ سیاق کلان چنین سؤالی در ذهن ایجاد می‌کند.

شګفت انګیز است که زمامداران امور توقع »تقدیر و تشویق مردم « را می‌نمایند. بفرمایند بګویند کدام اعمال اعضای حکومت‌های افغانستان باید مورد تقدیر و تشویق مردم قرار ګیرد، تا مردم از آن آګاهی حاصل نمایند؟

اګر در یک ساحهٔ علمی نظم و انتظام و دسپلین مثبت، احترام متقابل و حق‌بینی و حق پرستی و کمک و همکاری موجود باشد در آنجا طبق پلان‌های تربیتی و علمی و بینایی خوبتر امکان پذیر است.

سؤال: آیا خود مقامات مربوطه با حرکات ضد ارزش‌های قانون اساسی و ضد منافع ملی باعث ایجاد بی‌نظمی و بی‌انتظامی و بی‌دسپلینی نمی‌ګردد؟ سؤال جدی در این است کی مسئول ایجاد فضای حق بینی و حق پرستی کدام قوه است؟ آیا این وظیفهٔ اداره و حکومت نیست که مظهر حق بینی و حق پرستی باشد؟ آیا این اداره و حکومت نیست که هر روز حق و حق پرستی را با زورګویی و استبداد و خود سری بی‌رحمانه پایمال می‌کند؟

...»عدم علاقه به امور ملی، تلاش بالای چوکی‌های بی‌دوام و فکر تفرقه و بدبینی و انتقادات نادرست و غیر مثبت هرګونه فکر اصلاح و انتظام و فعالیت و صمیمیت را از بین می‌برد.«

سؤال: این اعتراف جانانه است! ما آن را تائید می‌کنیم که واقعاً این امراض چون موریانه ماشین حکومت افغانستان را خورده است و دیگر این نوع حکومت‌ها قادر به حل مسائل ملی و اجتماعی کشور نمی‌باشند و به همین جهت پرچمداران دموکراتیک خلق افغانستان مبارزه برای ایجاد حکومت دموکراتیک و ملی را به خاطر اصلاحات اساسی در کشور در این مرحلهٔ تاریخی در پیشګاه ملت افغانستان طرح کرده است.

از (ص ۳)

کاخ آرمان‌های...

و غم‌های کاخ باشکوه را تکمیل نمود و آن را به ما سپرد. بازیګران بی‌رحم این روزګار دل کاخ امیدها را از سینه‌های سمنت، از آهن‌های زنګ زده و دوسیه‌های سیاه انباشتند.

کاخ زیبا، یادګار دوران امیدها جایګاه معاملات سیاه و محل جنایت و ګناه قرار ګرفت و ګنه‌کاران برای پنهان کردن سیه‌کاری‌ها، غارتګری‌ها و کثافت‌ها، دل معصوم آن را آتش زدند، دلی را که شاید روزګار این جنایات را برای فرزندان وطن باز می‌ګفت.

فرزندان همان زحمتکشان معماران دیروز، کاخ آرمان‌های پدران را در شعله‌های آتش دیدند فریاد کشیدند و با آهسته ګریستند.

کاخ خاکستر شد، اما حافظهٔ خلق هنوز زنده است.

زنده باد خلق!

زنده باد خاطرهٔ کاخ آرمان‌های او!

(س. ل)

نامه یکی از تکنیسین‌های کارخانجات جنګلک

به اداره محترم پرچم!

از آنجایی که جریده پرچم یګانه نشریه کارګری کشور ما بوده و درباره وضع فابریکات و کارګران همیشه نشرات داشته و از حقوق کارګران دفاع کرده است، بنا بر آن اینجانب که از چندین سال به این‌طرف در کارخانجات جنګلک کار کرده‌ام و شاهد اوضاع و احوال آن بوده‌ام، مطالبی چند در مورد این دستګاه عظیم تولیدی کشور نوشته و تقدیم کرده‌ام. هرګاه لازم به بینند به نشر آن خواهند پرداخت.

کارخانجات جنګلک دارای وسایل ماشینی خیلی عصری و مجهز بوده و در حقیقت متشکل از چندین فابریکه می‌باشد که در مجموع خود یګانه فابریکه بزرګ انجنیری کشور است. ولی متأسفانه در بین فابریکات از یکطرف تولید بطور معقول سازمان داده نشده و بدرستی اداره و رهبری نمی‌ګردد، تناسب منطقی بین تولید و فروش در نظر ګرفته نمی‌شود، بازارهای فروش تولیدات مورد تحقیق و مطالعه قرار نمی‌ګیرد و از طرف دیګر از ورد تولیدات جنګللک جلوګیری به عمل نمی‌آید و دولت سیاست حمایه از صنایع داخلی و بخصوص تولیدات کارخانجات جنګللک را در پیش نګرفته است.

در امر اداره فابریکه از تجارب سال‌های ګذشته استفاده صحیح به عمل نیامده، نواقص و اشتباهات کار برای بهبود تولیدات آینده رفع نمی‌ګردد. پلان‌های تولیدی یک سال تا سال دیګر نتنها انکشاف داده نمی‌شود، بلکه پلان‌های مجوزه سالانه کاملاً اجرا و عملی نمی‌ګردد. بدین جهت همه ساله بین طرح پلان تولیدی و اجرای آن فاصله بیشتر می‌شود که در نتیجه آن از یک سو سطح تولیدات پائین می‌آید و از سوی دیګر نارضایتی و عدم علاقه کارګران بیشتر می‌ګردد. اداره امور فابریکه درست نیست. مصارف ګزاف و بی لزوم اداری و تشریفاتی و حیف و میل ای که صورت می‌ګیرد، قیمت تمام شد تولیدات فابریکه را بالا می‌برد. بیروکراسی در فابریکه فوق‌العاده قوی است. بجای آنکه کار صورت، خود خواهی خودنمائی، جاه طلبی و تظاهر به کار بازار و رونق بهتر دارد. رقابت برای ګرفتن موقعیت‌های بلندتر و کسب قدرت و ګروه بندی میان اداره کنندګان فابریکه وسیعاً وجود دارد که برای انجام این امر از هرګونه کوشش و تلاش استفاده می‌ګردد. از هیچ ګونه فریب کاری دریغ نمی‌شود و جهت خارج ساختن رقبا و حریف‌ها از میدان، فابریکه بصورت میدان مسابقه درآمده است. این وضع نتنها تأثیر ناګوار بر تولیدات فابریکه وارد کرده است که در اثر آن حجم تولیدات رو به کاهش می‌رود و نمایندګی‌های فروش یکی پی دیګری مسدود می‌ګردد، بلکه موجب آن ګردیده است که کارګران ماهر تکنیسین‌های لایق و باتجربه که در رشته‌های مختلف تخصص حاصل کرده و بالعموم علاوه بر تحصیلات قبلی در کورس‌های فابریکه تربیه شده‌اند، در اثر برخورد نادرست با ایشان و سلب حقوق شان ده‌ها نفر یکی بعد دیګری مجبور به ترک فابریکه شدند و به بهانه‌های مختلف اضافه بست و از کار اخراج ګردیدند که این امر صدمه بزرګی را در امر تولید فابریکه وارد آورد. کارګرانی که هم اکنون شامل کاراند با وصف اینکه شدیداً استثمار می‌شوند، هیچ ګونه مصئونیتی برای دوام کار و فردای خود ندارند و می‌ترسند که از طرف آمرین خودسر و زور ګوی فابریکه از کار اخراج و رانده شوند. فضای همکاری در فابریکات از میان رفته و جای آن را فضای تهدید، تخویف و برطرفی از کار ګرفته است که چاشنی آن دشنام، مجازات، کسر معاش و خشونت‌های بی‌مورد دایمی از طرف آمرین و کارفرمایان خود خواه در برابر کارګران فابریکه می‌باشد. حقوق کارګران پامال می‌ګردد و بازخواست وجود ندارد، بطور مثال اخیراً کارګران مجبور به انجام کار اضافی شدند که در حین انجام آن چندین انګشت یک نفر از کارګران فابریکه قطع ګردید، معلوم نیست که آیا در مورد حداقل جبران خساره وی کدام اقدامی صورت می‌ګیرد و یا چطور؟

پرچم: ما در حالی که نظرات این تکنیسین جوان و آګاه را که نمونه‌یی از فساد و بیروکراسی در اداره یکی از مؤسسات تولیدی را منعکس می‌نماید، درخور تقدیر و ستایش دانسته و آن را تائید می‌کنیم و توجه جدی مقامات مربوط را به این وضع نامطلوب جلب می‌نمایم. وعده می‌دهیم که هرګونه نظرات را در مورد مؤسسات کارګری که کار ګران وطن پرست و آګاه بما ارسال دارند انعکاس خواهیم داد.

ایشچیلر بازاری

قراکیچه ګوکسین یر تیب تانګ آنسه
یر یوزیګه قویاش نورینی ساچر
هرکیم برایش او چون ګیزد هرتا مان
مردکار فرایش تا پای دیپ تاپسز
*** * ***
مرد کارلرا یر تنګ اویدن چقارده
باله لری آته نان دیب یغلا شر
کوچه باشیګه چه آته ریزیدن
نان کیتیرینګ آته جان دیب ایر ګه شر
*** * ***
مرد کارلر بازار یګه باقسنګیز
قوی یګیت، یتمک ایشیزایشچیلر
قول لرده ګی تیز بیل لرګه سویا تیب
ایش تاپلر مودیب هریانګه بافر
*** * ***
ینګ لارینی شملب، بیل لر نی باغلب
نان تا پای دیب کوز تو ترلرایش او چون
بواور ته ده بګیت لرایش تاپسه لر،
قوی یتمک کمبغل لر نه قیلسون؟
*** * ***
مرد کار بازاری کون او ر ته بولمای
خزان ده ګی سولګن باعد یک ساوشر
ایش تا پګانی ایشلب قانګانی قالیب
نا امید لیک بیله اوی ساری آشر
*** * ***
تانګ آتکا ند بن کون باتکو نچه تیر مولګن
یاش باله لر آتم نان کیتو ردی دیب
بختی قرا آته لرین آندیغه
چیقیشر لر ایشیک تا مان قوانیب
*** * ***
غریب آته قولیده ګی بیلی نی
نیتای ایش تا پلمس دیب یرګه قویر
چیده یالمی آچ باله لر رنجیګه
آه تارتیب کوزدن قزل یاش توکر
*** * ***
بخیل بایلر، مروت سبز بیک، خانلر
بولر حالین آی یلقمی دیک کوریب
تام او ستیدن تور وب تما شا ایلب
غرور بیلن او ینه شرلر سیونیت
*** * ***
یور تیمز ده ایشسیز لرنی سانی یوق
ایش بولمسه نان تا پش کوب قیین دور
کیچه ګوندوز آچلیک در دینی چیکیب
هورا تا رتیب بواشسیز لر قیچقیر ور.
*** * ***
نان نیلر میز، اوی تیلر میز، کییم هم
ایش تیلر میز ایشسیز قالګن ایشچی میز
تیر نیکلیکده قشا قلیک میدانیده
ایش تاپالمای حیدان بولګن ایشچن میز!

م ارسلان

د ساینس په برخه کی یوه بله ستره کامیابی

د امریکی ساینس پوهانو د سپوږمی په لور د اتمی اپولو په نامه د یوی ستری فضایی بیړی د لیږلو او له دریو تنو کازمیکی پیلوتانو سره د هغی د بیرته را کوزولو له لاری ستره علمی کامیابی وګټله. اتمه اپولو لس ځلی په سپوږمی راوخرځیده او د تیری جمعی په ورځ روغه ځمکی ته راکوزه شوه.

پرچم: د امریکی د ساینس پوهانو دغه بری او ددرو تنو کازمیکی پیلوتانو ستر جرات او تهور ستائی.

هدف

د قوس (۲۷) نیټه د کابل به ښار کښی د هدف په نوم یوه جریده خپره شوه. پرچم »هدف «ته چه د ښاغلی غلام محمد »ارمړ «او د ښاغلی رحیم »مهربان «په مسئولیت راوتلی دی، هر کلی وایی او هیله کوی چه دهغه خپرونی د ملی او مترقی هدفونو په نشر او ترویج کښی خپله وطنی وظیفه سر ته ورسوی او د ضد استبداد، ضد ارتجاع او ضد استعمار د متحدی ملی جبهی د پیاوړی کیدو موجب شی.

توضیح

در هفته گذشته صرف به خاطر تأمین استراحت کارگران زحمتکش و نجیب مطبعهٔ دولتی در ایام عید، جریدهٔ پرچم انتشار نیافت.

پرچم

دامتیاز خاوند او مسؤول مدیر: سلیمان لایق

پته: زرلښت ماکیت محمد جانخان واټ

د تیلفون لمبر: ۲۳۱۶۴

د یوی ګنی بیه ۵۰/۲، افغانی

تایپ متن میر کامور و ذکریا و ویرایش جدید: عمر فیض

مطبعه دولتی